

Carlos Ruiz Zafón

Septemberlichten

Vertaald door Nelleke Geel

SIGNATUUR

2012

Lieve Irene,

De septemberlichten hebben me geleerd om jouw voetsporen, door de getijden weggespoeld, in mijn geheugen op te slaan. Ik wist toen al dat de winter spoedig de illusie van de zomer die we samen hebben doorgebracht in Baie Bleue, zou wegvegen. Het zal je verbazen hoe weinig er sindsdien is veranderd. De vuurtoren steekt ook nu nog als een schildwacht uit de nevel omhoog, maar de weg die langs de Plage des Anglais liep, is nu meer een vaag pad door het zand, nergens naartoe.

Zwijgend en gehuld in een mantel van duisternis, komen de ruïnes van Cravenmoore net boven de boomtoppen van het bos uit. Bij de steeds zeldzamere gelegenheden dat ik met de zeilboot uitvaar, kan ik nog steeds de gesprongen ruiten van de westelijke vleugel zien, die soms als spookachtige signalen glinsteren in de nevel. Soms, wanneer de herinnering aan die dagen terugkeert, toen we in de schemering door de baai naar de haven zeilden, lijkt het alsof ik opnieuw de lichten in de duisternis zie fonkelen. Maar ik weet dat daar niemand meer is. Niemand.

Je vraagt je wellicht af wat er van het huis op de kaap geworden is. Nu, het staat er nog steeds en het trotseert daar op de uiterste punt van de kaap eenzaam de eindeloze oceaan. Afgelopen winter vernielde een storm wat er over was van de aanlegplaats bij het strand. Een vermogende juwelier uit een of andere naamloze stad was wel

genegen om het huis voor een spotprijs te kopen, maar de westenwind en het geweld van de golven tegen de klippen brachten hem weer van het idee af. Het zout heeft zich ingevreten in het witte hout. Het verborgen pad dat naar de lagune voerde, is nu een ondoordringbaar woud, vol kreupelhout en woekerend struikgewas.

Soms, wanneer het werk in de haven het toestaat, pak ik de fiets en ga ik naar de kaap om vanaf de veranda hoog boven de klippen naar de zonsondergang te kijken: alleen ik en een zwerm meeuwen, die zich de rol van nieuwe bewoners toegeëigend lijkt te hebben zonder ooit langs het notariskantoor te zijn gegaan. Van daarboven kun je nog steeds zien hoe de maan, wanneer zij aan de horizon verschijnt, een zilveren slinger tekent tot de Vleermuisgrot.

Ik weet nog dat ik je een keer over die grot vertelde en dat ik een fantastisch verhaal opdiste over een gevreesde piraat, wiens schip op een nacht in het jaar 1746 door de grot was opgeslokt. Dat was een leugen. Er is nooit een vermetele smokkelaar of piraat geweest die zich in de grot gewaagd zou hebben. Ter verdediging van mezelf kan ik slechts zeggen dat dat de enige leugen is geweest die je ooit uit mijn mond hebt gehoord. Maar vermoedelijk had je dat meteen al door.

Toen ik vanmorgen wat netten binnenhaalde die verstrikt waren geraakt in het rif, gebeurde het weer. Heel eventjes dacht ik je te zien op de veranda van het huis op de kaap, kijkend naar de horizon, zoals je graag deed. Maar toen de meeuwen opvlogen, besepte ik dat daar niemand was. In de verte verhief zich de Mont-Saint-Michel boven de nevel als een bij eb vastgelopen drijvend eiland.

Soms denk ik dat iedereen Baie Bleue ver achter zich heeft gelaten, terwijl ik gevangen ben in de tijd en vergeefs wacht op het moment dat de purperrode septemberzee meer terugbrengt dan alleen maar herinneringen. Let

maar niet te veel op mijn gebazel. Zo gaat dat met de zee; na een tijdje brengt ze alles weer terug, vooral herinneringen.

Ik geloof dat dit ongeveer de honderdste brief is die ik naar het laatste adres in Parijs dat ik van je heb kunnen achterhalen, heb gestuurd. Soms vraag ik me af of je er ooit één hebt ontvangen en of je je mij en die zonsopgang aan de Plage des Anglais herinnert. Misschien wel, misschien heeft het leven je ver van hier gevoerd, weg van alle herinneringen aan de oorlog.

Het leven was toen veel eenvoudiger, weet je nog? Maar misschien weet je dat wel niet. Langzaamaan begin ik te denken dat ik, domkop, de enige ben die nog steeds leeft in de herinnering aan alle en elk van die dagen in 1937, toen je nog hier was, hier bij mij ...

De hemel boven Parijs

Parijs, 1936

Iedereen die zich de nacht herinnert dat Armand Sauvelle stierf, zweert dat een purperrode lichtstraal langs de hemel schoot en een spoor van gloeiende vonken trok dat aan de horizon verdween. Een lichtstraal die zijn dochter Irene niet kon zien, maar die nog vele jaren in haar dromen zou rondspoken.

Het was een koude winterochtend en de ramen van zaal nummer 14 van het Saint-Georgeziekenhuis waren met een dunne ijslaag bedekt, waardoor er in de gouden nevel van de ochtend onwerkelijke waterverfbeelden van de stad op het glas ontstonden.

Armand Sauvelles levenslicht doofde in stilte, bijna zonder een zuchtje. Zijn vrouw Simone en zijn dochter Irene keken op toen de eerste stralen de nacht doorbraken en ragfijne lijnen wierpen in de ziekenhuiszaal. Dorian, Irenes jongere broertje, sliep opgekruld in een van de stoelen. Een angstaanjagende stilte viel over de zaal. Er waren geen woorden nodig om te begrijpen wat er was gebeurd. Na zes maanden lijden had het zwarte spook van een ziekte die hij nooit had kunnen uitspreken, Armand Sauvelle uit het leven gerukt. Zomaar.

Het was het begin van het ergste jaar dat de familie Sauvelle zich zou herinneren.

Armand Sauvelle nam zijn tover en zijn aanstekelijke lach met zich mee het graf in, maar zijn talrijke schulden vergezelden hem niet op zijn laatste reis. Spoedig viel een leger van schuldeisers en allerlei piekfijn geklede aasgieren met deftige titels aan op de woning van de Sauvelles aan de Boulevard Haussmann. Op onderkoelde condoleancebezoekjes volgden verkapte bedreigingen. En mettertijd beslagleggingen.

De gerenommeerde scholen en een vlekkeloze garderobe van Irene en Dorian werden verruild voor tijdelijke baantjes en bescheiden kleding. Het was het begin van de duizelingwekkende afdaling van de Sauvelles in de echte wereld. Maar Simone trof het het slechtst. Ze had weer een betrekking als lerares aangenomen, maar het salaris was niet voldoende om de schuldenvloed te stoppen die haar karige spaargeld opvrat. In alle hoeken en gaten doken nieuwe documenten op die Armand had getekend, een nieuwe schuldbekentenis, een nieuw zwart gat zonder bodem ...

Het was in die periode dat de kleine Dorian argwanend begon te vermoeden dat de halve bevolking van Parijs uit advocaten en boekhouders bestond, een soort boven de grond levende ratten. Tegelijkertijd nam Irene een baantje aan in een danslokaal zonder dat haar moeder ervan wist. Voor een paar grijpstuivers (die ze in de late uurtjes in het spaardoosje stopte dat Simone onder de gootsteen bewaarde) danste ze met soldaten, die niet veel meer waren dan verschrikte adolescenten.

Ook stelden de Sauvelles vast dat de lijst van hen die zich vrienden en weldoeners noemden, wegsmolte als rijp in de ochtend. Desondanks bood Henri Leconte, een

oude vriend van Armand Sauvelle, de familie aan het begin van de zomer aan om de kleine woning te betrekken boven de zaak met tekenbenodigdheden die hij dreef in de Montparnasse. Voor de huur gaf hij uitstel van betaling tot betere tijden aanbraken en in ruil daarvoor moest Dorian hem als duvelstoejager uit de brand helpen, omdat zijn knieën niet meer zo best wilden als in zijn jonge jaren. Simone vond nooit genoeg woorden om de oude heer Leconte voor zijn goedheid te bedanken en de handelaar vroeg er ook nooit om. In een wereld vol ratten hadden ze een engel ontmoet.

Toen de eerste winterdagen hun intrede deden in de straten, werd Irene veertien, ook al voelde ze zich eerder vierentwintig. Deze ene keer kocht ze een taart van het geld dat ze in het danslokaal verdiende, om met Simone en Dorian haar verjaardag te vieren. Armands afwezigheid hing als een drukkende schaduw over hen heen. Gezamenlijk doofden ze de kaarsen op de taart in de krappe huiskamer in de Montparnasse, terwijl ze wensden dat met de vlammetjes ook het spook van het ongeluk dat hen al maanden achtervolgde, de geest mocht geven. Voor deze ene keer werd hun wens niet genegeerd. Ze wisten het nog niet, maar die sombere tijd was bijna ten einde.

Weken later gloorde er een onverwacht sprankje hoop aan de horizon voor de familie Sauvelle. Dankzij de bemoeienissen van monsieur Leconte en zijn netwerk van contacten, diende zich de mogelijkheid aan van een goede betrekking voor hun moeder in een dorpje aan de

kust, Baie Bleue, ver weg van het sombere grijs van Parijs, en ver weg van de droevige herinneringen aan de laatste dagen van Armand Sauvelle. Naar het zich liet aanzien, had een gefortuneerde uitvinder en speelgoedfabrikant, Lazarus Jann genaamd, een huishoudster nodig die zich bekommerde om de paleisachtige residentie in het bos van Cravenmoore.

De uitvinder woonde in de reusachtige villa naast zijn vroegere speelgoedfabriek, met als enige gezelschap zijn vrouw Alexandra, die al twintig jaar ernstig ziek te bed lag in een van de kamers van het enorme huis. De betaling was royaal en bovendien bood Lazarus Jann hun de mogelijkheid aan om het huis op de kaap, kortweg het Kaaphuis, te betrekken; een eenvoudig huis boven op de klippen, aan de andere kant van het bos van Cravenmoore.

Half juni 1937 nam monsieur Leconte afscheid van de familie Sauvelle op perron 6 van het station van Austerlitz. Simone en haar twee kinderen gingen aan boord van een trein die hen naar de Normandische kust zou brengen.

Terwijl de oude Leconte toekeek hoe de trein in de verte verdween, glimlachte hij voor zich uit en een moment lang had hij het gevoel dat de geschiedenis van de Sauvelles, hun ware geschiedenis, nog maar net was begonnen.

Geografie en anatomie

Normandië, zomer 1937

Op hun eerste dag in het Kaaphuis probeerden Irene en haar moeder orde te scheppen in hun nieuwe onderkomen. Dorian ontdekte ondertussen zijn nieuwe passie: geografie, of beter gezegd, het tekenen van kaarten. Gewapend met het schrift en de potloden die monsieur Leconte hem bij het afscheid cadeau had gedaan, trok de zoon van Simone Sauvelle zich terug op een klein plateau tussen de klippen, een uitstekend uitkijkje dat hem een spectaculair uitzicht bood.

Het dorp en de bescheiden visserspijper beheersten het centrum van de brede baai. Naar het oosten strekte zich een eindeloos wit zandstrand uit, een parelwitte woestijn aan de zee, ook wel bekend als de Plage des Anglais. Daarachter lag de langgerekte, smalle punt van de kaap die zich als een spitse klauw in het water boorde. Het nieuwe huis van de Sauvelles bevond zich op de uiterste punt ervan, die de Baie Bleue scheidde van de grote brede baai die de plaatselijke bewoners de Baie Noir noemden, de Zwarte Baai, wegens zijn donkere, diepe wateren.

Verder de zee op, een halve mijl uit de kust, kon Dorian in de langzaam zich oplossende nevel het vuurtoreneilandje herkennen. De vuurtoren stak donker en mysterieus boven de nevelslierten uit. Als hij zijn blik weer op de kust richtte, kon Dorian zijn zus Irene en zijn moeder zien op de veranda van het Kaaphuis.

Hun nieuwe onderkomen was een wit houten huis van twee verdiepingen, hoog op de kliffen geplakt, met een terras boven de afgrond. Meteen achter het huis begon het dichtbegroeide bos en over de boomkruinen heen was het majestueuze landgoed van Lazarus Jann te zien, Cravenmoore. Al deed Cravenmoore niet zozeer denken aan een landgoed als wel aan een kasteel, een kathedraalachtig hersenspinsel, het product van een uitzinnige, gekwelde geest. De hoekige daken waren overdekt met een labyrint van arcades, luchtbogen, torens en koepels. Het gebouw was in een kruisvorm gebouwd, waaruit diverse vleugels ontsproten. Dorian bekeek aandachtig het wat sinistere silhouet van Lazarus Janns onderkomen. Een leger van waterspuwers en engelen waakte over de fries van de façade als een schare versteende spoken in afwachting van de nacht. Terwijl hij zijn schrift dichtsloeg en op weg ging, terug naar het Kaaphuis, vroeg Dorian zich af wat voor mens een dergelijk oord uitzocht om er te wonen. Hij zou er spoedig achter komen, want diezelfde avond waren ze voor het avondeten op Cravenmoore uitgenodigd. Een vriendelijk gebaar van hun nieuwe weldoener, Lazarus Jann.

Irenes nieuwe kamer lag op het noordwesten. Vanuit haar venster kon ze het vuurtoreneiland zien, evenals de lichtvlekken die de zon op de oceaan tekende, lagunes van gloeiend zilver. Na de beklemmende maanden in het woninkje in Parijs kwam een eigen kamer haar bijna als een aanstootgevende luxe voor. Het was een bedwel-

mend gevoel de deur dicht te kunnen doen en een plek helemaal voor haarzelf te hebben.

Terwijl ze toekeek hoe de ondergaande zon de zee koperrood kleurde, hield ze zich bezig met het dilemma wat ze voor hun eerste maaltijd met Lazarus Jann zou aantrekken. Ze had nog maar een klein deel van haar ooit goedgevulde kledingkast over. Bij de voorstelling in het vorstelijke huis van Cravenmoore te worden ontvangen, schenen al haar kleren haar armzalige, beschamende lompen toe. Na de enige twee kledingstukken te hebben aangepast die mogelijk in aanmerking kwamen voor deze gelegenheid, werd ze zich bewust van nog een ander probleem waarmee ze geen rekening had gehouden.

Sinds haar dertiende levensjaar leek haar lichaam op bepaalde plekken in omvang toe en op andere af te nemen. Toen de bijna vijftienjarige zich in de spiegel bekeek, vielen Irene de grillen van de natuur sterker op dan ooit. De nieuwe rondingen van haar figuur pasten niet meer bij de simpele snit van haar stoffige garderobe. Een gloeiend rode baan licht aan de horizon spreidde zich uit over Baie Bleue toen Simone Sauvelle kort voor zonsondergang zachtjes op de deur klopte.

‘Binnen!’

Haar moeder sloot de deur achter zich en doorzag de situatie met één snelle röntgenblik. Alle kleren van haar dochter lagen op bed uitgespreid. Irene zat slechts in een simpel wit hemdje bij het raam te kijken naar de verre lichten van de boten op het Kanaal. Simone zag het slanke lichaam van haar dochter en glimlachte.

‘De tijd verstrijkt en we beseffen het niet eens, hè?’

‘Niks past me meer. Het spijt me,’ antwoordde Irene. ‘Ik heb het geprobeerd.’

Simone liep naar het venster en knielde bij haar neer. De lichten van het dorp midden in de baai schilderden

glinsterende aquarellen op het water van Baie Bleue. Samen keken ze een tijdje naar het indrukwekkende schouwspel van de zonsondergang. Simone streelde haar dochter over haar wang en lachte zachtjes.

‘Ik denk dat wij het hier best naar onze zin zullen hebben, denk je niet?’ vroeg ze.

‘En hij? Zal hij ons leuk vinden?’

‘Lazarus Jann?’

Irene knikte.

‘We zijn een betoverende familie. Hij zal ons adoreren,’ antwoordde Simone op schertsende toon.

‘Weet je het zeker?’

‘Reken maar, jongedame.’

Irene wees op haar garderobe.

‘Trek maar een van mijn jurken aan,’ glimlachte Simone. ‘Ik denk dat ze jou beter staan dan mij.’

Irene bloosde licht. ‘Je overdrijft altijd zo,’ zei ze bestraffend.

‘Wacht maar af!’

De blik die Dorian op zijn zus wierp toen ze in een jurk van Simone onder aan de trap verscheen, was onbetaalbaar. Irene richtte haar groene ogen op Dorian en gaf hem met een dreigend opgeheven wijsvinger een welgemeende raad: ‘Geen woord!’

Dorian knikte stom, niet in staat zijn blik van deze onbekende af te wenden, die met dezelfde stem sprak als zijn zus Irene en ontzettend op haar leek. Simone zag zijn gezicht en verbeet een lachje. Toen legde ze met plechtige ernst een hand op zijn schouder en knielde

voor hem neer om zijn paarse vlinderdasje recht te trekken, een erfenis van zijn vader.

‘Je wordt omringd door vrouwen, jongen. Wen er maar aan.’

Opnieuw knikte Dorian, half gelaten, half verbijsterd. Toen de muurklok acht sloeg, waren ze alle drie in hun beste kleren uitgedost en klaar voor de grote ontmoeting. En halfdood van angst.

Een zachte bries woei vanaf zee en streek door het dichte bos rondom Cravenmoore. Het verborgen gefluister van het gebladerte begeleidde de stappen van Simone en haar kinderen op het pad dat door het bos voerde, een ware tunnel die was uitgespaard in het donkere, onpeilbare groen. Het bleke licht van de maan deed zijn uiterste best om door die deken heen te breken van donkere schaduw die het bos overdekte. Het geschetter van de vogels die in de kruinen van de enorme, eeuwenoude bomen nestelden, vormde een verontrustende klaagzang.

‘Ik krijg kippenvel van dit oord,’ zei Irene.

‘Onzin,’ vond haar moeder, ‘het is maar een bos. Kom op.’

Dorian, die de achterhoede vormde, tuurde zwijgend naar de vele schaduwen om hem heen. De duisternis vormde griezelige silhouetten die zijn fantasie aanvuurden om er tientallen duivelse wezens in te zien die op de loer lagen.

‘Bij daglicht is hier niets anders te zien dan bomen en struikgewas,’ relativeerde Simone Sauvelle en ze verpulverde daarmee de vluchtige betovering waar Dorian stiekem van genoot.

Een paar minuten later, na de nachtelijke wandeling die voor Irenes gevoel eindeloos duurde, stonden ze voor het indrukwekkende, hoekige Cravenmoore, dat voor hun neus oprees uit de mist als een sprookjeskasteel. De grote ramen van het enorme huis van Lazarus Jann waren goudkleurig verlicht. Het leger van waterspuwers tekende zich af tegen de hemel. Iets verderop was de speelgoedfabriek te zien, een bijgebouw van de villa.

Simone en haar kinderen bleven aan de rand van het bos staan om de overweldigende grootte van het huis van de speelgoedfabrikant op zich in te laten werken. Precies op dat moment fladderde er een vogel – een raaf, zo te zien – op uit het kreupelhout en hij vloog een nieuwsgierig rondje over de tuin van Cravenmoore. De vogel cirkelde over een van de stenen bronnen en landde uiteindelijk bij Dorians voeten. Nadat hij met klapwieken was opgehouden, wiegde hij langzaam heen en weer, tot hij ten slotte roerloos bleef zitten. De jongen knielde neer en strekte langzaam zijn rechterhand uit naar het dier.

‘Voorzichtig,’ waarschuwde Irene.

Dorian luisterde niet en streek de raaf over zijn verenpak. De vogel verroerde zich niet. Dorian pakte hem op en spreidde de vleugels van het beestje uit. Er gleed een verblufte uitdrukking over zijn gezicht. Na een paar seconden wendde hij zich tot Irene en zijn moeder.

‘Hij is van hout,’ mompelde hij. ‘Het is een mechanisch apparaatje.’

De drie keken elkaar zwijgend aan. Simone zuchtte en zei toen tegen haar kinderen: ‘We willen een goede indruk achterlaten, toch?’

Ze knikten.

Dorian zette de houten vogel weer op de grond. Simone Sauvelle glimlachte en op haar teken liepen ze de brede, witmarmeren trap op die naar de bronzen voordeur

leidde, waarachter zich de geheime wereld van Lazarus Jann verborg.

De deuren van Cravenmoore openden zich zonder dat ze de vreemde klopper in de vorm van een engelengezicht hoefden te gebruiken. Een intens goudkleurig licht stroomde uit het huis. In het licht tekende zich een onbeweeglijk silhouet af. Plotseling kwam de gestalte tot leven en hield het hoofd scheef, terwijl er gelijktijdig een mechanisch geratel was te horen. Levenloze ogen staarden hen aan, simpele glasbolletjes in een masker zonder andere uitdrukking dan een huiveringwekkende grijns.

Dorian slikte. Irene en haar moeder, die gemakkelijker te imponeren waren, deden een stap achteruit. De figuur stak zijn hand naar hen uit en verstarde toen weer.

‘Ik hoop dat Christian u niet aan het schrikken heeft gemaakt. Het is een oud, niet bijzonder geraffineerd schepsel.’

De Sauvelles draaiden zich om naar de stem die aan de voet van de trap tot hen sprak. Een vriendelijk gezicht, dat een gezegende leeftijd bereikt leek te hebben, glimlachte een beetje ondeugend naar hen. De ogen van de man waren blauw en glinsterden onder een dichte, zilverkleurige haardos, zorgvuldig gekamd. Hij was keurig in pak gestoken en had een wandelstok van beschilderd ebbenhout bij zich. Hij liep naar hen toe en boog respectvol.

‘Mijn naam is Lazarus Jann en ik geloof dat ik me moet verontschuldigen,’ zei hij.

Zijn stem klonk warm en troostrijk, een stem waar geruststelling en een merkwaardige gelatenheid in doorklonk. Zijn grote blauwe ogen namen de familieleden een voor een nauwkeurig op en bleven uiteindelijk rusten op het gezicht van Simone.

‘Ik was mijn gebruikelijke avondwandeling door het

bos aan het maken en heb te veel getreuzeld. Madame Sauvelle, als ik het wel heb ...'

'Aangenaam, meneer.'

'Noemt u me alstublieft Lazarus.'

Simone knikte.

'Dit is mijn dochter Irene. En dat is Dorian, de benjamin van de familie.'

Lazarus Jann gaf ieder van hen vriendelijk een hand. Zijn handdruk was stevig en aangenaam, zijn glimlach aanstekelijk.

'Goed. Wat Christian betreft, daar hoeft u werkelijk geen angst voor te hebben. Ik hou hem als herinnering aan mijn begintijd. Hij is onhandig en ziet er allesbehalve vriendelijk uit, ik weet het.'

'Is het een machine?' vroeg Dorian gefascineerd.

Simones bestraffende blik kwam te laat. Lazarus glimlachte naar de jongen.

'Zo zou je het kunnen noemen. Technisch gezien is Christian dat wat wij een robot noemen.'

'Hebt u hem gebouwd, meneer?'

'Dorian!' zei zijn moeder geërgerd.

Lazarus glimlachte weer. Blijkbaar stoorde de nieuwsgierigheid van de jongen hem niet in het minst.

'Ja. Deze en vele andere. Dat is, of beter gezegd, was mijn beroep. Maar het avondeten wacht. Wat denkt u ervan als we dat allemaal bij een hapje bespreken en elkaar zo beter leren kennen?'

De heerlijke geur van gebraden vlees kwam hun tegemoet als een toverelixer. Zelfs een steen had hun gedachten kunnen lezen.

Maar de verrassende ontvangst door de robot en het overweldigende buitenaanzicht van Cravenmoore waren nog maar een voorproefje van wat de Sauvelles binnen in Lazarus Janns villa te wachten stond. Ze waren maar amper over de drempel gestapt, toen de drie in een fantastische wereld werden ondergedompeld die hun stoutmoedigste verwachtingen overtrof.

Een prachtige wenteltrap leek tot in het oneindige omhoog te draaien. Toen ze omhoogkeken zagen de Sauvelles een hoge ruimte tot in de centrale koepel van Cravenmoore. Een laterna magica dompelde het interieur van het huis in een diffuus licht. Een bijna onafzienbare galerij van mechanische creaties was te zien, overgoten met dit spookachtige schijnsel. Een grote staande klok met ogen en een karikaturale grimas grijnsde de bezoekers tegemoet. Een ballerina in ijle sluiers draaide rond in het midden van een ovale ruimte waarin elk object, elk detail, onderdeel was van een door Lazarus Jann geschapen wereld. De deurknoppen waren lachende gezichten die knipoogden als je eraan draaide. Een grote uil met prachtige veren zette enorme ogen op en klapwiekte in de schemering langzaam met zijn vleugels. Tientallen, misschien wel honderden stuks speelgoed en miniaturen vulden lange wanden en vitrines en een mensenleven was niet genoeg om ze allemaal te bekijken. Een speels, klein hondje kwispelde met zijn staart en blafte toen er een metalen muisje voorbijroetsjte. Aan het onzichtbare plafond hing een mobiel van feeën, draken en sterren die om een kasteel dansten dat tussen wattenwolken zweefde op de tonen van het verre geklingel van een speeldoos ...

Naar welke kant ze ook keken, telkens ontdekten de Sauvelles nieuwe wonderen, telkens nieuwe, ongelooflijke creaties die de voorgaande overtroffen. Onder de geamuseerde blik van Lazarus bleven de drie minuten-

lang staan, gevangen in een toestand van volledige betovering.

‘Het is ... het is fantastisch!’ zei Irene, die haar ogen niet geloofde.

‘Dit is nog maar de hal. Maar het doet mij veel deugd dat het jullie zo bevalt,’ zei Lazarus, terwijl hij ze naar de grote eetzaal van Cravenmoore leidde.

Dorian, die met stomheid geslagen was, bekeek alles met ogen op steeltjes. Simone en Irene, niet minder geïmponeerd, deden hard hun best om niet volledig in de hypnotische droomstaat te vervallen die het huis opwekte.

De zaal waar het eten werd geserveerd, deed in niets onder voor de vestibule. Van de glazen tot en met het bestek, van de borden tot en met de kostbare tapijten die op de vloer lagen, alles droeg het stempel van Lazarus Jann. Niet één object in het huis leek te behoren tot de grauwe, zo ontzettend normale wereld die ze met het betreden van dit huis achter zich hadden gelaten. Evengoed ontging Irene het reusachtige portret dat boven een schoorsteen hing, waarvan de vlammen uit de muelen van een paar draken flakkerden, niet. Het was van een onwaarschijnlijk mooie dame in een wit gewaad. Haar blik was zo indringend dat de grens tussen de werkelijkheid en de penseelstreken van de artiest vervaagde. Irene bleef lang staan, verzonken in die magische, betoverende blik.

‘Mijn vrouw Alexandra ... toen ze nog in goede gezondheid was. Dat waren prachtige tijden,’ zei Lazarus achter haar, met een stem vol melancholie en gelatenheid.

